

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 27, No 2 (1976)

Υπεύθυνοι συμφώνως τῷ νόμῳ
 ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
 Ἐπιστημονικὸν Σωματεῖον ἀνεγνωρισμένον, ἀριθ. ἀποφ. 5410/19.2.1925 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.
 Πρόεδρος διὰ τὸ ἔτος 1976: Κων. Ταρλατζής
 ΕΚΔΟΤΗΣ: Ἐκδίδεται ὑπὸ αἰρετῆς πενταμελοῦς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς (Σ.Ε.) μελῶν τῆς Ε.Κ.Ε.
 ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ὁ Πρόεδρος τῆς Σ.Ε. Λουκῆς Ἐφσταθίου, Ζαλοκώστα 30, Χαλάνδρι
 Μέλη Συν/κῆς Ἐπ.:
 Χ. Παππούς
 Μ. Μαστρογιάννη
 Κ.Χ. Σειταρίδης
 Α. Σειμῆνης
 ΠΡΟ-ἘΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ἰορδάνης Α. Ὁρφανίδης
 Θησῆος 12 - Π. Φάληρον
 ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Ἀθήναι
 ΗΜΕΡ. ΤΥΠΩΣΕΩΣ: Μάιος 1976

Ταχ. Διεύθυνσις:
 Ταχ. θορὴς 546
 Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον Ἀθῆναι

Συνδρομαί:
 Ἐτησίαι ἐσωτερικοῦ δρχ. 300
 Ἐτησίαι ἐξωτερικοῦ » 450
 Ἐτησίαι φοιτητῶν ἡμεδαπῆς » 100
 Ἐτησίαι φοιτητῶν ἀλλοδαπῆς » 150
 Τμῆ ἐκαστοῦ τεύχους » 75
 Ἴδρύματα κλπ. » 500

Address: P.O.B. 546
 Central Post Office
 Athens - Greece

Redaction: Dr. L.Efstathiou
 Zalokosta 30,
 Halandri
 Greece

Subscription rates:
 (Foreign Countries)
 \$ U.S.A. 15 per year.

Δελτίον ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
 ΤΟΜΟΣ 27 Ἀπρίλιος - Ἰούνιος
 ΤΕΥΧΟΣ 2 1976

Bulletin OF THE HELLENIC VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
 SECOND PERIOD
 VOLUME 27 April - June
 No 2 1976

Ἐπιταγαὶ καὶ ἐμβάσματα δέον ὅπως ἀποστέλλονται ἐπ' ὄνοματι κ. Ἰγν. Ἀζιάτη, Ἐργαστήριον Ἴδν, Ἁγία Παρασκευῆ - Ἀττικῆς.

Σ. ΜΙΧΑΗΛ: «Συγκριτικὴ Ἀνατομικὴ τῶν Κατοικίδιων Θηλαστικῶν»: Θεσσαλονίκη 1975.

I. Καρδάσης

doi: [10.12681/jhvms.21252](https://doi.org/10.12681/jhvms.21252)

Copyright © 2019, I. Καρδάσης

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Καρδάσης I. (2019). Σ. ΜΙΧΑΗΛ: «Συγκριτικὴ Ἀνατομικὴ τῶν Κατοικίδιων Θηλαστικῶν»: Θεσσαλονίκη 1975. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 27(2), 126–127. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21252>

Σ. ΜΙΧΑΗΛ: «Συγκριτική Ἀνατομική τῶν Κατοικιδίων Θηλαστικῶν»:
Θεσσαλονίκη 1975.

Ὁ τακτικὸς καθηγητὴς εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν Σχολὴν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Σ. Μιχαὴλ ἐξέδωσεν εἰς ὀγκώδη καὶ καλαίσθητον τόμον ἐξ 934 σελίδων τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Σύγγραμμα «Συγκριτικῆς Ἀνατομικῆς τῶν Κατοικιδίων Θηλαστικῶν».

Τὸ σύγγραμμα αὐτό, τὸ ὁποῖον κοσμοῦν καὶ 600 περίπου εἰκόνες, αἱ πλεῖσται πρωτότυποι, ἀποτελεῖ τὸ ἐπιστέγασμα τῆς 25ετοῦς διδακτικῆς καὶ γονίμου ἐρευνητικῆς πείρας τοῦ συγγραφέως καὶ μίαν ἀνεκτίμητον προσφορὰν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κτηνιατρικὴν Ἐπιστήμην.

Ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐθητεύσαμεν εἰς Σχολὰς τῆς ἄλλοδαπῆς, δυνάμεθα ἴσως νὰ ἐκτιμήσωμεν καλῦτερον τὸ μέγεθος τῆς προσφορᾶς τοῦ ἐκλεκτοῦ συναδέλφου, ὄχι μόνον διότι διαθέτομεν ἓνα μέτρον συγκρίσεως πρὸς τὰ ξένα ἀντίστοιχα συγγράμματα, ἀλλὰ καὶ διότι κατανοοῦμεν πληρέστερον τὴν τεραστίαν προσπάθειαν τὴν ὁποίαν κατέβαλεν ὁ συγγραφεὺς διὰ τὴν δημιουργίαν πολλάκις ἐξ ὑπαρχῆς ἀρτίων ἐπιστημονικῶν ὄρων καθ' ὅλα συμφῶνων πρὸς τὴν καθιερωθεῖσαν διεθνῶς ἐνιαίαν ἀνατομικὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ τὴν ἑλληνικὴν ἰατρικὴν ὀρολογία.

Μὲ γλαφυρότητα, σαφήνειαν καὶ ἀκριβολογίαν, ὁ συγγραφεὺς χειρίζεται τὰ διάφορα θέματα τοῦ μνημειώδους ἔργου του, ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν νεωτέρων κατευθύνσεων τῆς Ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς πλέονε συγχρόνου διεθνοῦς βιβλιογραφίας.

Μετὰ σύντομον κατατοπιστικὴν εἰσαγωγὴν καὶ περιγραφὴν τοῦ κυττάρου καὶ τῶν ἰσθῶν, ὁ συγγραφεὺς περιγράφει, εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν κατοικιδίων θηλαστικῶν ζώων, τὸ κινητικὸν σύστημα (ὀστεολογία, συνδεσμολογία, μυολογία), τὸ νευρικὸν σύστημα (κεντρικόν, περιφερικόν, εὐτόνομον, αἰσθητήρια ὄργανα), τὸ κυκλοφορικὸν (εἰμοφόρον, λεμφοφόρον), τὸ πεπτικόν, τὸ ἀναπνευστικόν, τὸ οὐροποιητικόν καὶ τὸ γεννητικόν (ἄρρενος, θήλεος). Ἀκολουθεῖ βιβλιογραφία καὶ ἓνα τρίστηλον ὀλφθητικῶν εὐρετήριον ἐξ 26 σελίδων, ἐξαιρετικὰ ὑποβοηθητικὸν διὰ τὸν μελετητὴν.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ λεμπρὸν αὐτὸ σύγγραμμα τοῦ Καθηγητοῦ κ. Μιχαὴλ θὰ τύχη τῆς πλέονε εὐμενεῦς ὑποδοχῆς ὄχι μόνον ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων Κτηνιάτρων, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν Βιολόγων Ἐπιστημόνων, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον προσφεύγουν εἰς τὴν Συγκριτικὴν Ἀνατομικὴν.

Δι' ἡμᾶς τοὺς Κτηνιάτρους, ἡ Ἀνατομικὴ ἀπετέλεσεν ἀνέκαθεν προσφιλεῖ καὶ βασικὸν τομέα, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὀπίου, τόσον εἰς τὴν Κτη-

νιατρικήν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀνθρώπειον ἰατρικήν, συνέβαλον τὰ μέγιστα οἱ πρωτοπόροι τῆς Ἐπιστήμης μας, ὡς ὁ Bourgelat, ὁ Fragonard, ὁ Girard, ὁ Vicq d'Azur καὶ τόσοι ἄλλοι.

Παρὰ τὰς ἐξελίξεις καὶ τοὺς νέους προσανατολισμοὺς τῆς Ἐπιστήμης μας, ἡ Ἀνατομικὴ ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτελεῖ θεμελιώδες ὑπόβαθρον εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ἐπιστήμονος Κτηνιάτρου μὲ τὰς εὐρυτάτας αὐτῆς ἐφαρμογὰς εἰς τὴν Φυσιο-παθολογίαν καὶ τὴν Χειρουργικήν, ἀλλὰ καὶ τὴν Κρεωσκοπίαν καὶ τὴν Τεχνολογίαν τῶν τροφίμων Ζωϊκῆς Προελεύσεως, τὴν Ζωοτεχνίαν καὶ τὴν Γενικὴν Βιολογίαν. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἡ τεραστία πρόοδος εἰς τὴν ἀνθρώπειον χειρουργικὴν ὀφείλει πολλὰ εἰς τὴν Ἀνατομικὴν τῶν ζῶων, ἐπὶ τῶν ὁποίων διεξάγονται αἱ σχετικαὶ πειραματικαὶ ἐργασίαι.

Συνεπῶς, ἡ ἔλλειψις ἐνὸς συγγράμματος Συγκριτικῆς Ἀνατομικῆς τῶν Ζῶων εἰς τὴν χώραν μας ἦτο ἐξαιρετικὰ αἰσθητὴ ὄχι μόνον εἰς ἡμᾶς τοὺς Κτηνιάτρους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὄλους τοὺς Ἐπιστήμονας Βιολόγους (Ἰατροὺς, Γεωπόνους, Βιολόγους). Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ὁ Ἑλληνικὸς Κτηνιατρικὸς Κλάδος ὀφείλει χάριτας καὶ εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν Καθηγητὴν κ. Σ. Μιχαήλ, ὁ ὁποῖος μὲ μόχθον ὑπεράνθρωπον καὶ σοβαρὰν μάλιστὰ ὑλικὴν θυσίαν προσέφερεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κτηνιατρικὴν Ἐπιστήμην τὸ ἀπαραίτητον αὐτῆς ὑπόβαθρον καὶ ἕνα μέσον προβολῆς ἀξιόλογον, δεδομένου ὅτι τὸ ἔργον τοῦ κ. Μιχαήλ οὐδόλως ὑπολείπεται τῶν ξένων τοιούτων καὶ ἀντιστοίχων τῆς ἀνθρωπείου ἰατρικῆς.

Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι γιὰ πολλὰς γενεὰς Ἑλλήνων Κτηνιάτρων, τὸ ἔργον τοῦ Καθηγητοῦ κ. Μιχαήλ θὰ ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸν κλασικὸν σύγγραμμα τοῦ εἴδους του εἰς τὸν χῶρον αὐτόν.

I. Κερδάσης

